

СОВЕТИТЕ
ЌЕ ИМ ПОМОГНАТ
НА МЛАДИТЕ:

ПОЈАСНО ДА ГИ РАЗБЕРАТ
СВОИТЕ ГРИЖИ,
ПОТРЕБИ ИЛИ ПРОБЛЕМИ,

ДА ДОНЕСУВААТ ПРАВИЛНИ ОДЛУКИ
ПО СОПСТВЕН ИЗБОР,

ИЗБОРОТ И ОДЛУКИТЕ
ТРЕБА ДА ИМ ОДГОВАРА
НА НИВНИТЕ НАВИКИ НА ЖИВЕЕЊЕ,
ЧУВСТАТА И ПОТРЕБИТЕ,

ДА МОЖАТ
ДА ЗБОРУВААТ ОТВОРЕНО ЗА
СЕКСУАЛНОСТА И ЗА СЕКСУАЛНИТЕ
ОДНОСИ СО ПАРТНЕРОТ,

ДА ИМ ПОНУДАТ ПОДДРШКА
НА СВОИТЕ ДРУГАРИ.

ЈЗУ ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

www.cph.mk , info@cph.mk

СОВЕТИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ
НА СЕКСУАЛНО-ПРЕНОСЛИВИ
ИНФЕКЦИИ (СПИ)

ПРИЧИНИ ЗА ПОЈАВА НА СПИ

Лоша интимна хигиена.

Често менување
на сексуалните партнери.

Сексуален однос со нов партнер
без заштита.

Сексуален однос под дејство
на дрога или алкохол.

УКАЖУВАЊА

Младите не го препознаваат
ризикот од добивање на СПИ.

Многу често, особено
кај девојчињата,
СПИ не даваат никакви симптоми.

Кај девојките воспалителните
процеси се развиваат побрзо
и се јавуваат во потешок облик.

**Отворено
разговарај со партнерот:**

Дали често, болно и отежнато мокри?

**Дали има ранички, оток
или меур во близина
на половите органи или устата?**

**Дали има необичен исцедок
и мирис од половиот орган?**

**Дали чувствува печење
и чешање во пределот
на половите органи?**

**Дали има брадавици околу пенисот,
вагината и анусот?**

**Дали има болка
во долниот дел од stomachот?**

ПРЕВЕНЦИЈА

**ПРАКТИКУВАЈТЕ СЕКСУАЛЕН ОДНОС
СО ЗДРАВ ПАРТНЕР КОЈ ВИ Е ВЕРЕН
И НА КОЈ ВИЕ СТЕ МУ ВЕРНИ, ИСТО ТАКА.**

**ИЗБЕГНУВАЈТЕ СЕКСУАЛНИ ОДНОСИ
СО НЕПОЗНАТИ ЛИЧНОСТИ И
ЛИЧНОСТИ КОИ ИМААТ
СОМНИТЕНО СЕКСУАЛНО МИНАТО.**

**РЕДОВНО КОРИСТЕТЕ КОНДОМ
ПРИ СЕКСУАЛЕН ОДНОС
СО НЕПОЗНАТО ЛИЦЕ.**

**ИЗБЕГНУВАЈТЕ ВАГИНАЛЕН,
АНАЛЕН И/ИЛИ СЕКСУАЛЕН ОДНОС
БЕЗ ЗАШТИТА (КОНДОМ).**

**ЛЕКУВАЈТЕ СЕ ЗАЕДНО
И ИСТОВРЕМЕНО СО ПАРТНЕРОТ.**

ПЛАНИРАЊЕ НА СЕМЕЈСТВО

Основен предуслов
за фортирање
на правилни ставови
за планирање на семејство
и за превземање на одговорност
од сексуалната активност е

знаењето за можните последици
од несигурен сексуален однос
во вид на несакана бременост
и сексуално преносливи болести.

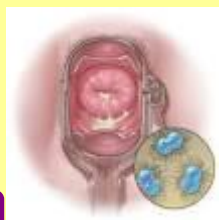

НАЧИН НА ПРЕНЕСУВАЊЕ

СЕКСУАЛЕН ОДНОС СО ПЕНЕТРАЦИЈА
и/или
БЕЗ ПЕНЕТРАТИВЕН СЕКС ПО КОНТАКТЕН ПАТ

- ✓ Преку допир со сперма,
вагинална слуз и крв
- ✓ При директен контакт
со кожата

ГОНОРЕЈА

Гноен исцедок од половите органи,
болка и печење при мокрењето.

СИФИЛИС

Предизвикува ментални порететувања,
слепило, невролошки проблеми и смрт.

ХПВ

ХПВ со низок ризик
- брадавици и кондиломи
ХПВ со висок ризик
- рак на грлото на матката

КАНДИДИЈАЗА

Чешање, пецкање и иритација;
густ, сирест исцедок од вагината.
Мажите ретко имаат симптоми.

ГЕНИТАЛЕН ХЕРПЕС

Меурчиња со бистра течност,
ранички во ано-гениталниот предел,
бедрата, лицето, устата,
грлото и јазикот.

ХЛАМИДИЈА

Ретко дава симптоми.
Постои воспаление на половите органи,
честа компликација е неплодноста.

**Намерното прекинување
на бременоста
може да предизвика
сериозни здравствени
последици и компликации**

**ОДЛУКАТА
ЗА ИЗБОРОТ НА
КОНТРАЦЕПЦИЈАТА ТРЕБА ДА
ОДГОВАРА**
на личните навики на живеење,
на личните чувства и потреби.

СОВЕТИТЕ НА МЛАДИТЕ

ИМ ПОМАГААТ:

- ◆ **ПОЈАСНО ДА ГИ РАЗБЕРАТ
СВОИТЕ ГРИЖИ, ПОТРЕБИ ИЛИ
ПРОБЛЕМИ,**
- ◆ **ДА ДОНЕСУВААТ ОДЛУКИ ПО
СОПСТВЕН ИЗБОР,**
- ◆ **ДА ЗБОРУВААТ ОТВОРЕНО ЗА
СЕКСУАЛНОСТА И ЗА СЕКСУАЛНИТЕ
ОДНОСИ СО ПАРТНЕРОТ,**
- ◆ **ДА ЈА ПОНУДАТ ПОДДРШКАТА НА
СВОИТЕ ДРУГАРИ**